

державної аграрної політики щодо створення сприятливих умов для відновлення банківського інвестиційного кредитування, що матиме позитивний вплив на подальше відтворення і розвиток матеріально-технічної бази сільського господарства.

#### **Список використаних джерел**

1. Шиян Д.В. Перспективи розвитку банківського кредитування аграрного сектора на основі зарубіжного досвіду / Д.В. Шиян // Вісник Української академії банківської справи. – 2011. – №2. – С. 73–79.
2. Грошово-кредитна статистика: Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=27843415&cat\\_id=44578#1](https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=27843415&cat_id=44578#1).
3. Дадашев Б.А. Перспективи розвитку кредитування аграрних підприємств // Б.А. Дадашев//Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2013. – № 1 (том 2). – С. 14–20.
4. Безп'ята І. В. Регіональні особливості інвестування аграрного сектору економіки / І. В. Безп'ята // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопіль: ВПЦ ТНЕУ «Економічна думка», 2014. – Том 17. – № 3. – С. 10-14.

***Начичко Ю. ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», м. Херсон  
Науковий керівник - к.е.н., доцент Нікітенко К.С.***

### **ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Ефективний розвиток сільськогосподарських підприємств значною мірою залежить від стану економічної безпеки підприємств, на який негативно впливають різноманітні ризики і загрози, зокрема політичні, фінансові, технічні, соціальні, екологічні тощо. Моніторинг і контроль цих загроз дозволить підприємствам торгівлі утриматися на ринку і ефективно розвиватися.

Проблеми економічної безпеки підприємств досліджували в працях такі вчені як Бланк І.А., Варналій З.С., Васильців Т.Г., Козаченко Г.В. та інші.

Метою роботи є систематизація чинників, які впливають на стан економічної безпеки торговельного підприємства.

Фінансово-економічна безпека сільськогосподарської діяльності передбачає проведення таких заходів, які забезпечать стабільність функціонування підприємства, покращення фінансових результатів, ефективність використання майна, впровадження передових науково-технічних досягнень і покращення соціального клімату на підприємстві торгівлі. Метою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є раціональне використання і збереження фінансових, матеріальних, технічних, інформаційних ресурсів підприємства, недопущення їх розкрадання, псування чи знищення, попередження і усунення ризиків і загроз, що можуть завдати збитків діяльності підприємства.

Слід зазначити, що на фінансово-господарську діяльність підприємств сільського господарства впливає багато факторів, зокрема складний економічний стан в країні, низька купівельна спроможність населення, зростання конкуренції тощо. Всі загрози діяльності підприємствам можна поділити на зовнішні і внутрішні. Особливістю зовнішніх загроз є те, що вони не піддаються впливу з боку підприємства, тоді як на внутрішні ризики можна вплинути і відвернути. До основних зовнішніх загроз відносять інфляція, зміни і недосконалість законодавства, несприятливий в державі інвестиційний клімат, зростання вартості обладнання, зниження купівельної спроможності населення тощо.

В свою чергу внутрішні чинники включають такі складові:

- Фінансово-економічна складова (втрата фінансових ресурсів через неефективне управління ними; прорахунки в інвестиційній політиці; погіршення фінансової стійкості та ліквідності підприємства);

- Інтелектуально-кадрова складова (погіршення ефективності управління підприємством; навмисні

неправомірні дії чи бездіяльність працівників підприємства; збільшення втрат робочого часу);

- Техніко-технологічна складова (знос матеріально-технічної бази; втрата страхових товарних запасів; погіршення ефективності використання торгової площі, обладнання; відставання від конкурентів за рівнем техніко-технологічного забезпечення);

- Продуктова складова (зниження рівня якості чи конкурентоспроможності товарів; втрата чи псування товарів; збільшення кількості товару, що не відповідає якості та стандартам);

- Інформаційна складова (втрата важливої комерційної інформації; погіршення достовірності та втрата доступу до інформації);

- Інституційно-правова складова (прорахунки при укладенні договорів на поставку товарних запасів у неадекватних розмірах; погіршення договірних взаємовідносин; втрата контрактів та договорів через підробку фінансових та інших документів персоналом підприємства);

- Екологічна складова (збитки та втрати через невідповідність екологічним нормам, продаж екологічно небезпечних товарів, недотримання правил та норм утилізації відходів, зниження витрат на природоохоронну діяльність).

Для ефективного управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві слід створити систему економічної безпеки, що являє собою організовану сукупність спеціальних органів, служб, засобів, методів і заходів, що забезпечують захист життєво важливих інтересів фізичних і юридичних осіб, комерційних структур від зовнішніх та внутрішніх загроз. При цьому робота з забезпечення економічної безпеки аграрних підприємства може проводитися власними силами підприємства або за допомогою залучення спеціалізованих структур.

Таким чином, керівництву аграрного підприємства необхідно проводити постійний контроль і моніторинг загроз фінансово-економічній безпеці, здійснювати превентивні заходи, що дасть змогу максимально ефективно і стабільно функціонувати.

### Список використаної літератури:

1. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / [Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В.]. – Львів: Вид-во ЛКА, 2012. –386 с.
2. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / Бланк И.А. – К.: «Эльга», «Ника-Центр», 2004. – 784 с.
3. Економічна безпека: навч. посібн. / за ред. З.С. Варналія. – К.: Вид-во «Знання», 2009.– 647 с.

*Нечитайло О. ХНТУСГ ім. Петра Василенка  
Науковий керівник Заїка Світлана Олександрівна*

## МОТИВАЦІЯ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Мотивація трудової діяльності – це процес спонукання людей до праці, який передбачає використання мотивів поведінки людини для досягнення особистих цілей або цілей організації .

Мотив - це внутрішня спонукальна сила, яка примушує людину до здійснення певних дій або вести себе певним чином [15, с. 360].

Мотиви діяльності проявляються у вигляді реакції людини на фактори його внутрішнього стану або впливу зовнішнього середовища. Мотиви впливають на поведінку людини і направляють її діяльність в необхідну для підприємства сторону.

«Лише праця – джерело багатства, споживчих благ, необхідних для задоволення матеріальних, духовних, соціальних та інших потреб людини, а в цілому і прогресу людської цивілізації» [3, с. 197].

Протягом багатьох століть керівники підприємств застосовували різні засоби зацікавленості людини до праці. Механізм мотивації людини до праці зумовлюється системою інтересів та стимулів. Існує три види мотивації трудової діяльності: матеріальна, моральна, адміністративна.